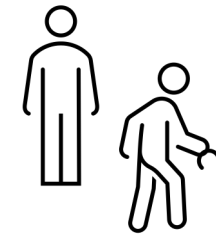
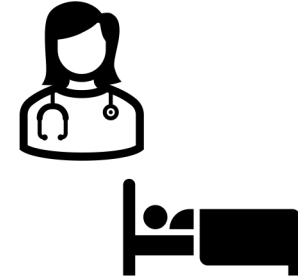

Tekoälyn etiikkaa

Mireille Isaro,
Turun yliopisto
21.2. 2023

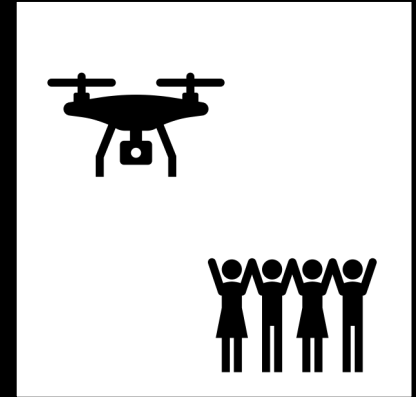
Millaisissa tehtävissä ihminen
kannattaa korvata koneella?

Tekoäly sotilaallisessa käytössä.

Mitä tekoälyllä tehdään asevoimissa?

Tekoäly aseteknologiassa

- Olemassa olevan teknologian tehostaminen
- Datat kerääminen ja analysointi
- Kyberturvallisuuden lisääminen

Voiko tekoäly korvata sotilaan?

- Itseohjautuvat ajoneuvot
- Autonomiset aseet
- Delegoitu päätöksenteko

Miksi korvata ihmisotilaita?

- Tekoäly on nopeampi, kestävämpi ja väsymätön
- Luotettava tekoäly ei tee inhimillisiä virheitä
- Tekoäly ei vihastu, raivostu tai kosta
- Tekoäly seuraa aina sääntöjä

Milloin tekoäly tekee työnsä hyvin?

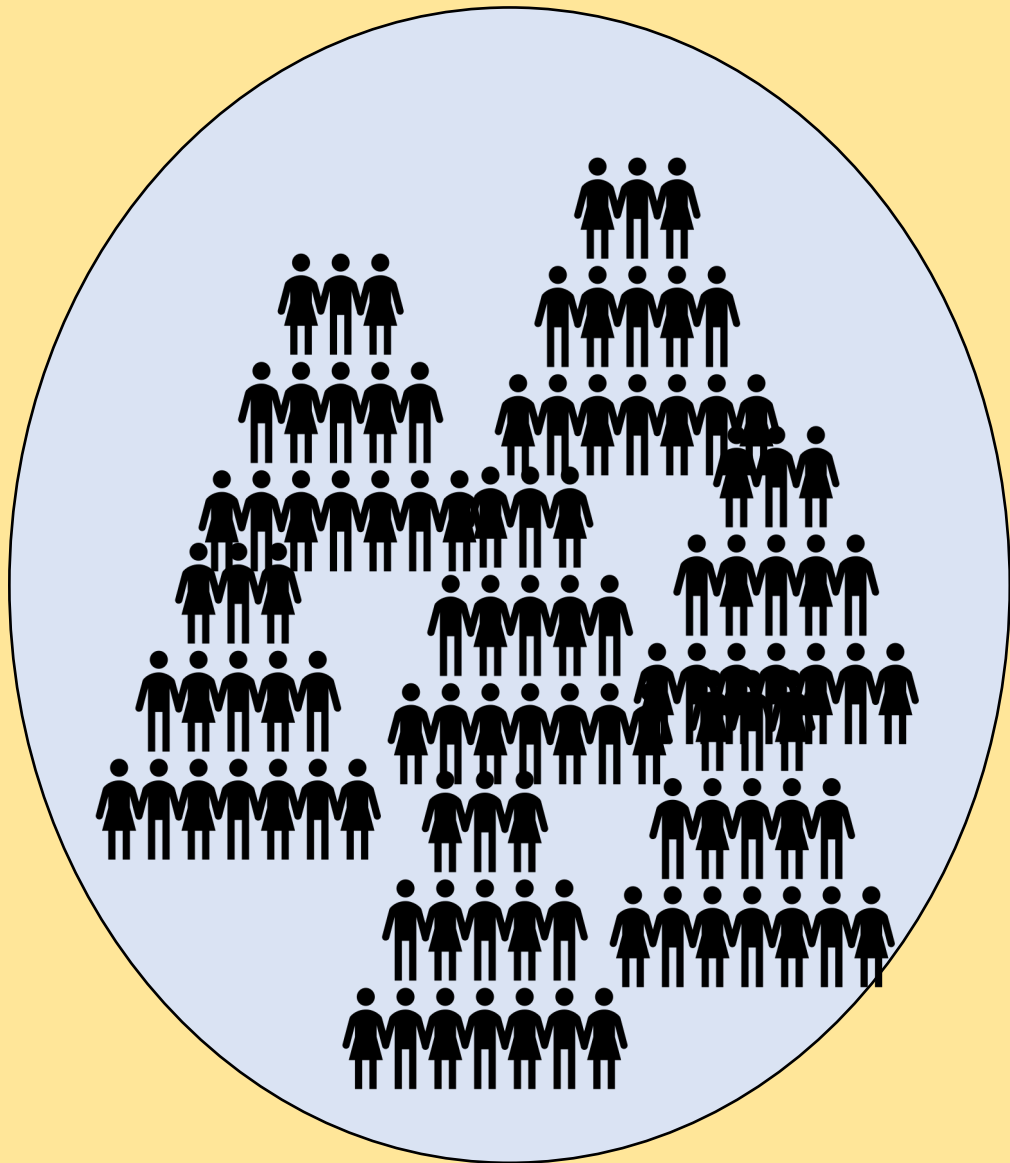
- Ei vahingoita vääriä ihmisiä
- Ei tuhoa vääriä kohteita
- Ei aiheuta kohtuutonta vahinkoa (vain tarpeeksi)
- Ei aiheuta tarpeetonta vahinkoa (vain strategista)

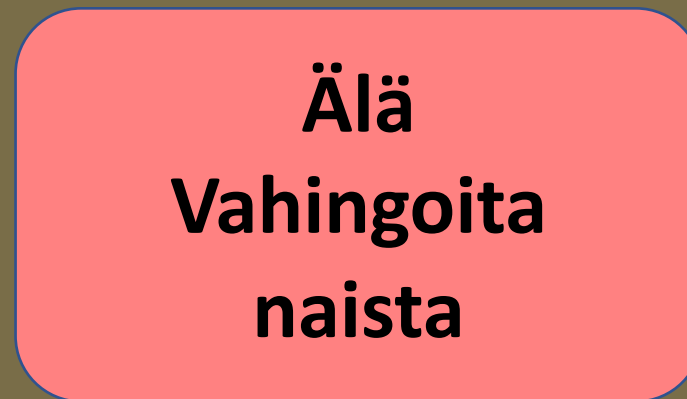

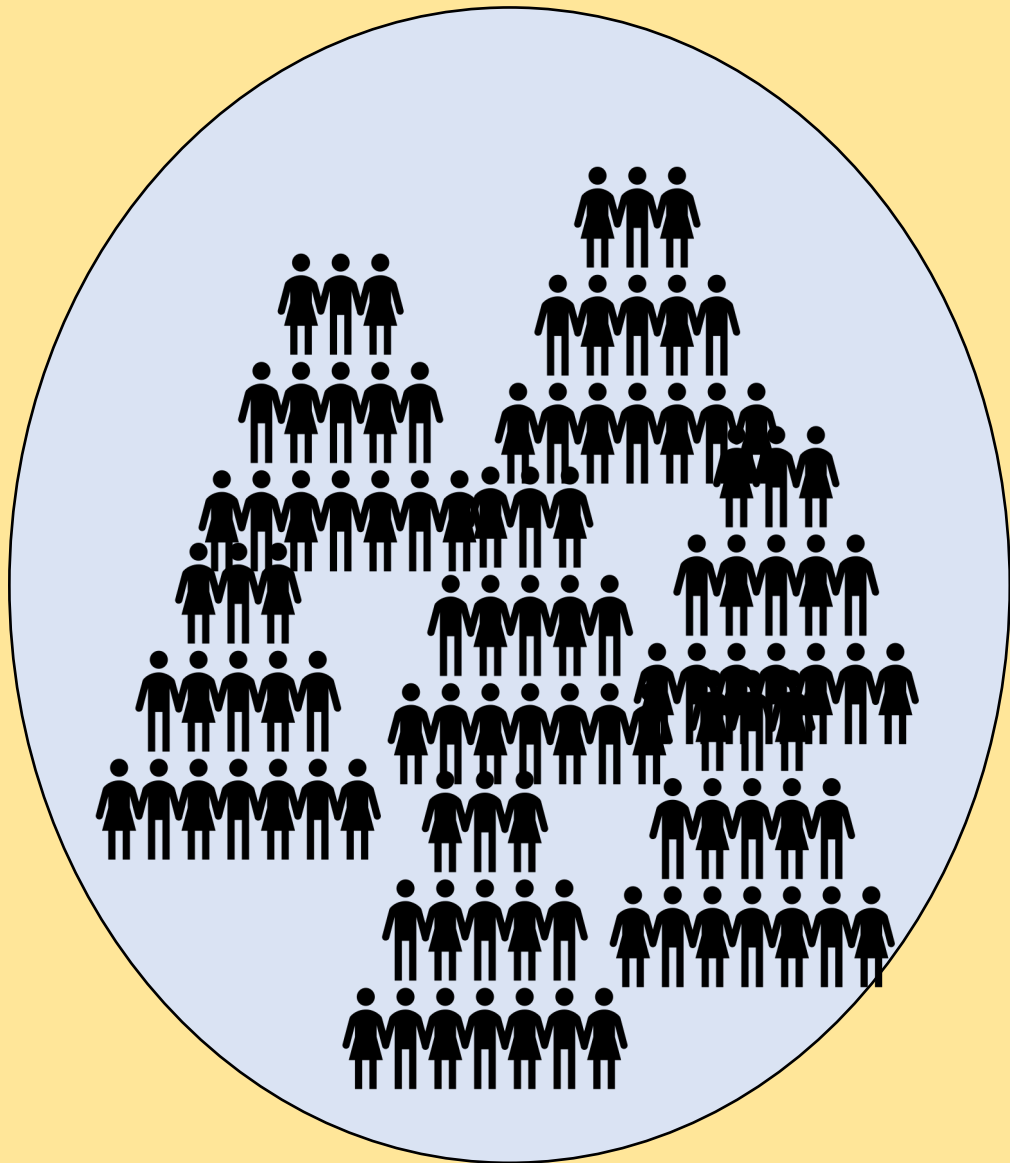

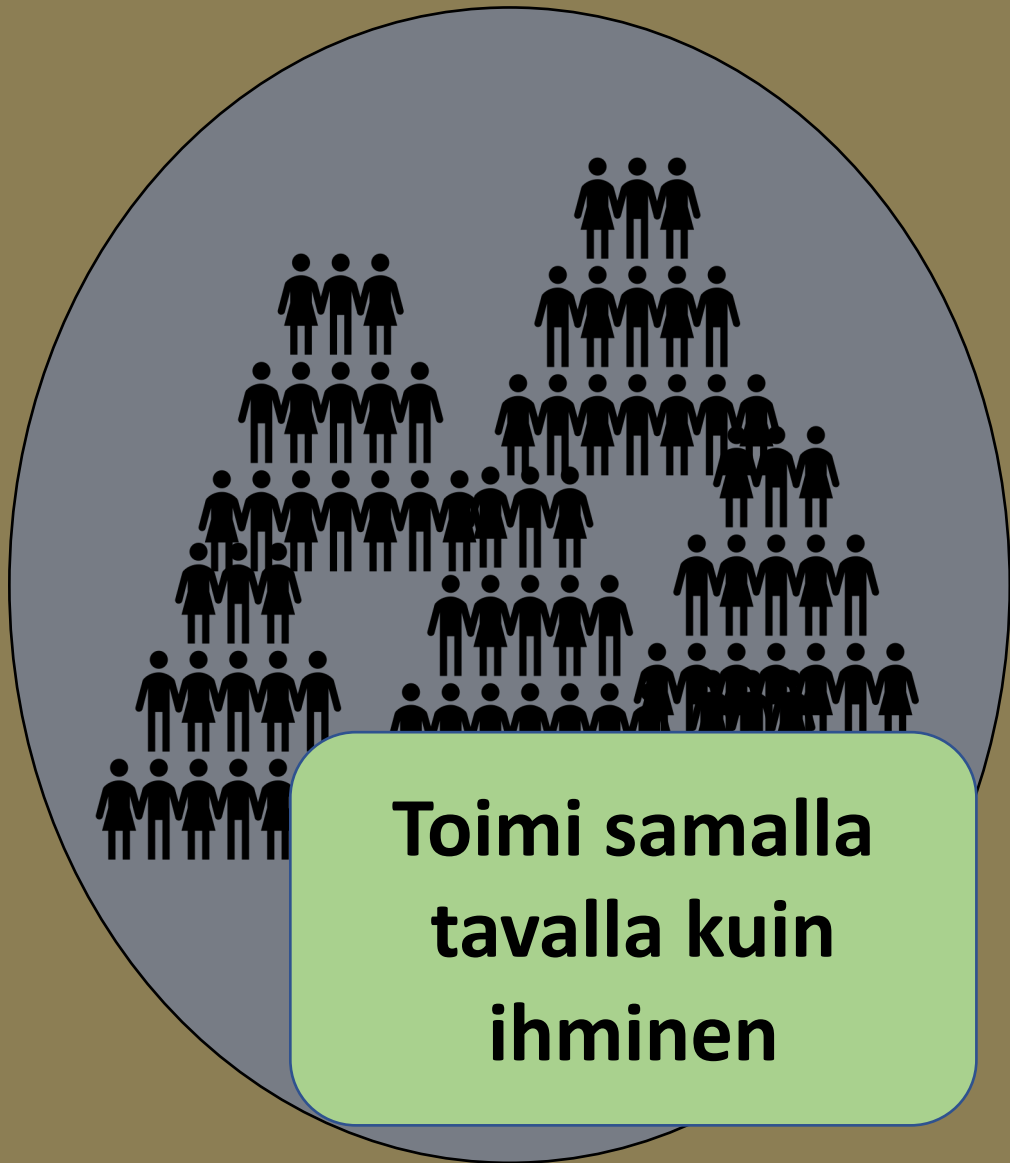
Miten toimia moraalisesti haastavissa tilanteissa?

**Toimi samalla
tavalla kuin
ihminen**

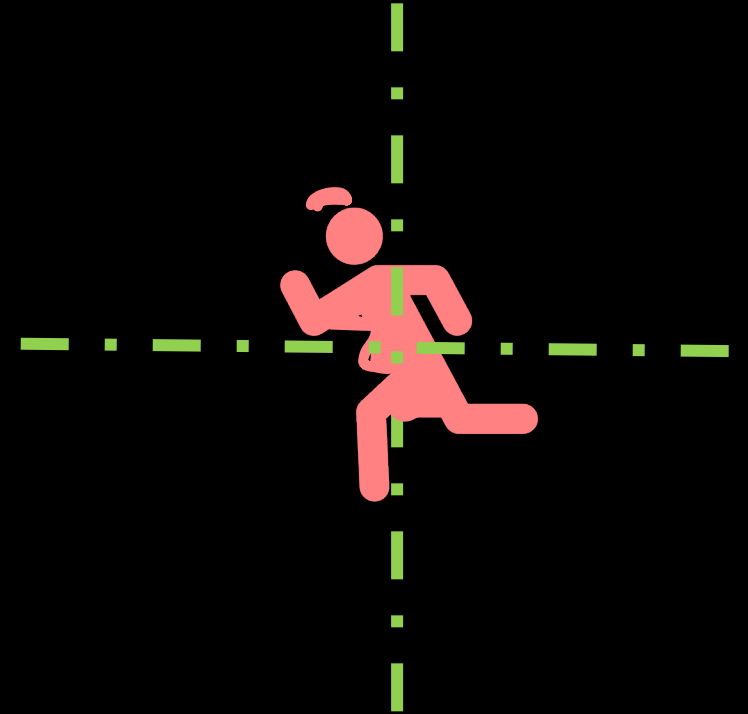

**Toimi eri tavalla
kuin ihminen**

Eettisiä kysymyksiä

- Miten ohjelmoida moraalista harkintaa eli sotilaan eettistä toimintakykyä?
- Miten improvisoida uusissa tilanteissa?
- Kannattaako toimia niin kuin ihminen toimisi? Entä tärkeät eroavaisuudet kuten ihmisen haavoittuvaisuus?
- Tarvitaanko armoa, anteeksi antoa, kyky kieltäytyä?

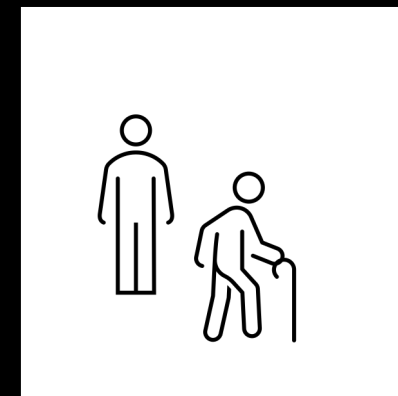
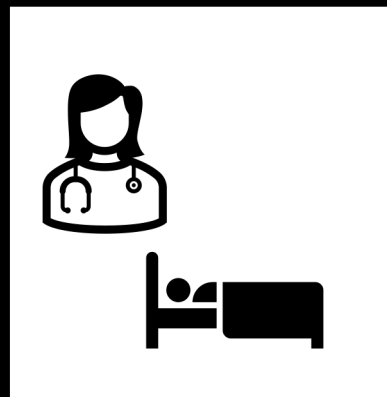

Kysymyksiä ja kommentteja?

- Kannattaako toimia niin kuin ihminen toimisi? Entä tärkeät eroavaisuudet kuten ihmisen haavoittuvaisuus ja vastuu?
- Tarvitaanko armoa, anteeksi antoa, kyky kieltäytyä?

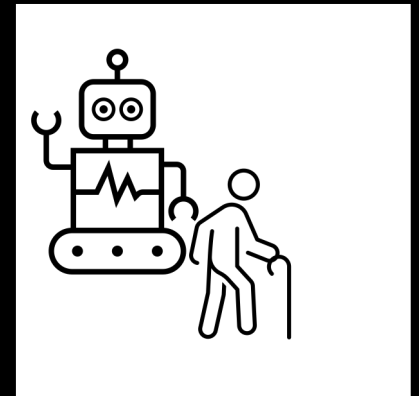
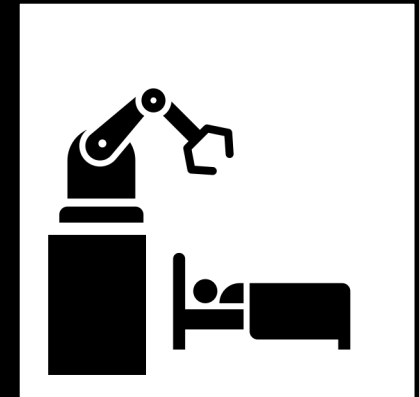
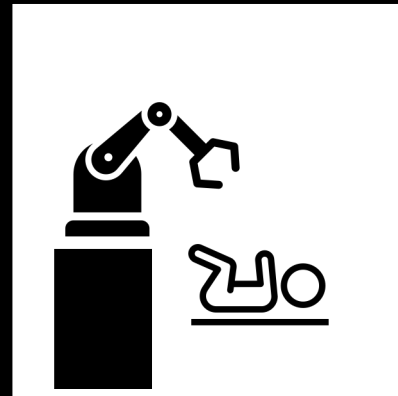

Tekoäly erilaisissa rooleissa.

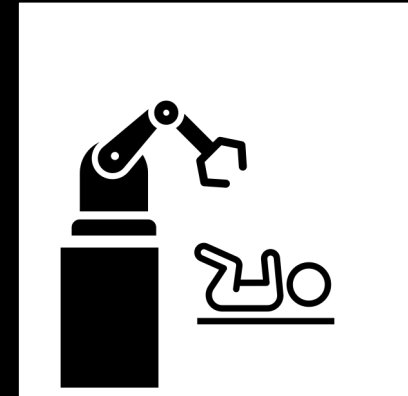

Millaisissa tehtävissä ihmistä ei kannata korvata koneella?

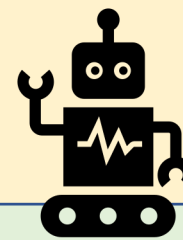
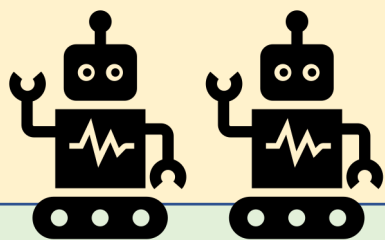

Roolit, joissa tekoäly herättää kysymyksiä

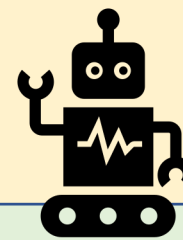
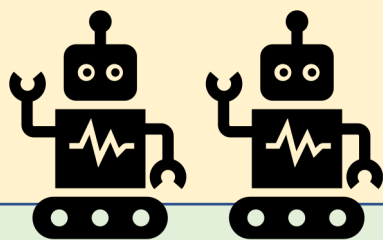
- Tekoäly varhaiskasvatuksessa
- Tekoäly vanhustenhoidossa
- Tekoäly terveydenhuollossa
- Tekoäly työmarkkinoilla

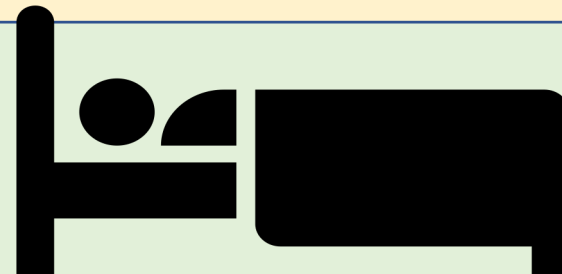
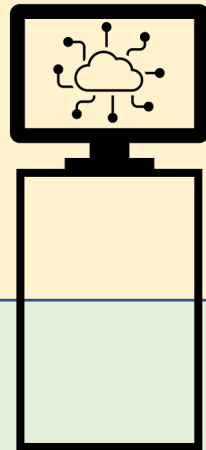
Saisiko tekoäly hoitaa lastasi?

Saisiko tekoäly hoitaa omaistasi?

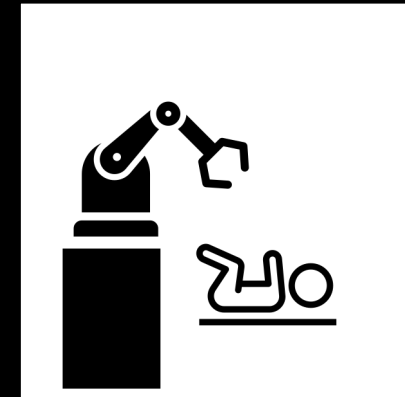

Saisiko tekoäly tehdä sinua koskevia hoitopäätöksiä?

Eettisiä kysymyksiä

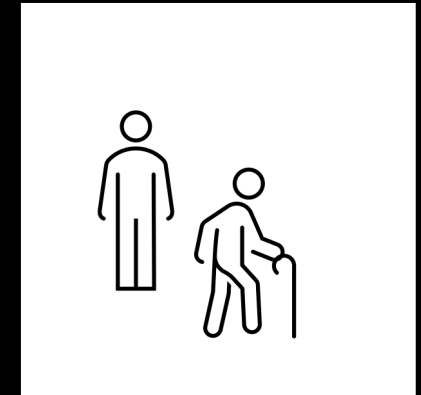
- Onko olemassa ammatillisia taitoja, joita ei voi ohjelmoida?
- Ihmisen kohtaaminen ihmisenä huolenpidossa, läsnäolossa tai keskusteluissa
- Tekoäly jaksaa kuunnella, ei pysty tuomitsemaan, ei hermostu, ei kyllästy ja jätä yksin. Voiko tekoäly olla 'parempi ihminen' kuin ihminen.

Kysymyksiä ja kommentteja?

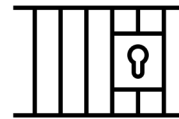
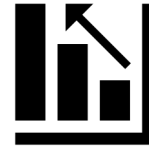
- Jos tekoäly pystyisi tekemään työsi paremmin ja halvemmin kuin sinä, pitäisikö sinut korvata?

Tekoäly päätöksentekijänä.

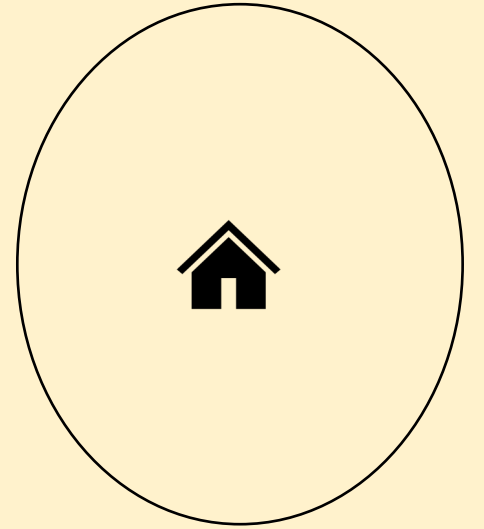
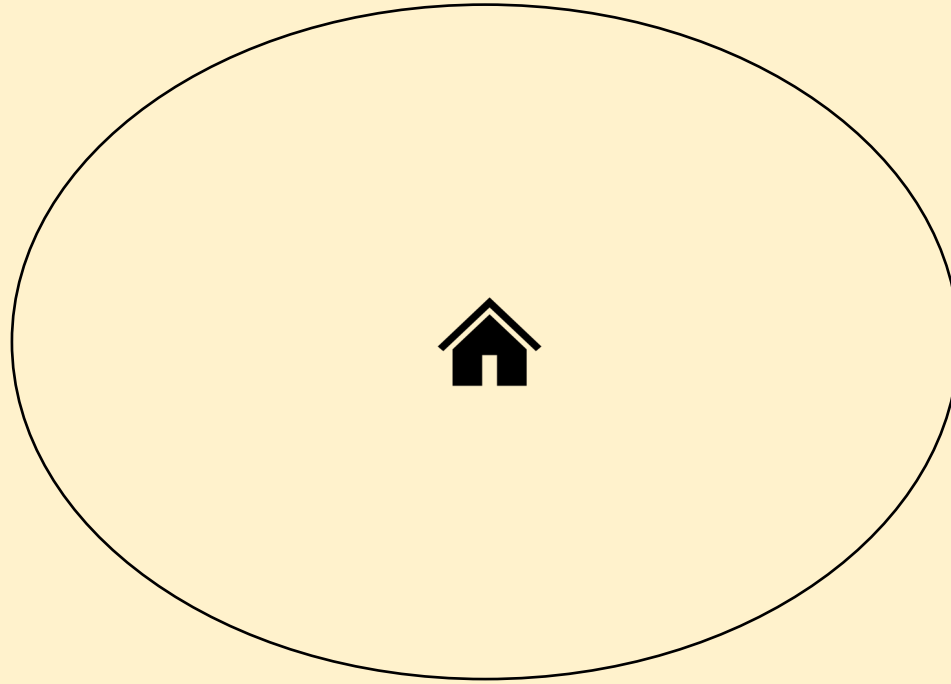
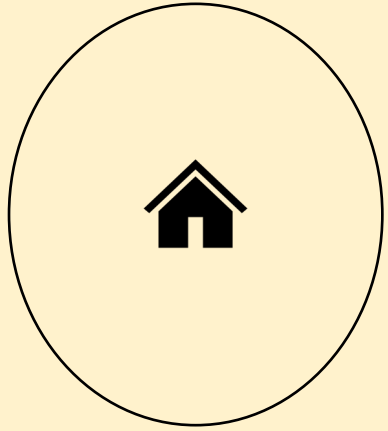

Millaisia päätöksiä ei pitäisi
ulkoistaa koneille?

Alueet, joissa tekoäly tekee päätöksiä ja ehdotuksia

- Ajoturvallisuus
- Ehdonalainen vapaus
- Lainapäätökset
- Media suositukset
- Mainonta
- Hakukoneet
- Riskianalyysi
- Finanssialan
- Priorisointi
- ...
- ...

23

126

504

936

2649

5395

9072

13 485

Eettisiä kysymyksiä

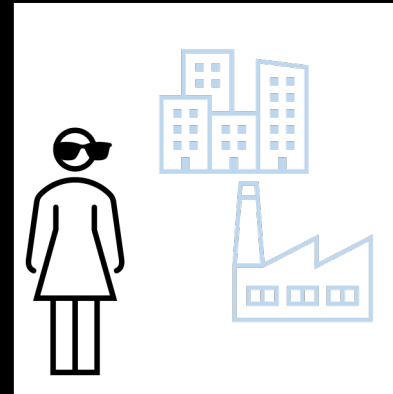
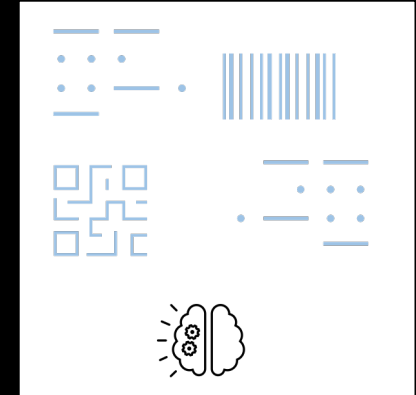
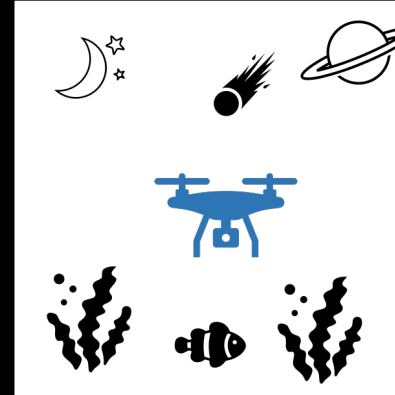
- Onko olemassa päätöksiä, joita vain ihmisen pitäisi tehdä? Elämä ja kuolema?
- Onko olemassa ilmiöitä, joiden taakse ei kannata rakentaa päätöksentekoa? Esim sosiaalinen ajautuminen, auto-onnettomuudet?
- Mihin meistä kerättyä dataa ei saisi käyttää? Esim, miten pitkään katsoo mitään videota tik tokista

Kysymyksiä ja kommentteja?

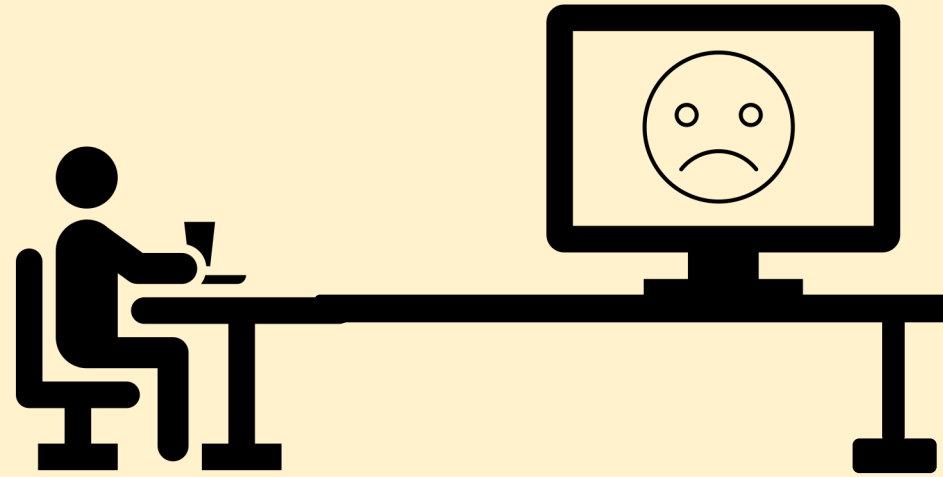
- Mitä yhteiskunnallisia päätöksiä antaisit tekoälyn tehdä?

Tekoäly uusissa rooleissa

Tekoälyn uudet roolit

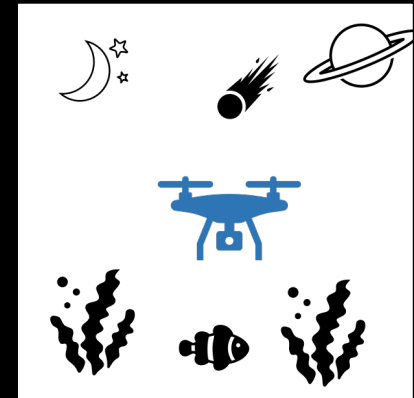
- Vaikeat olosuhteet (Kaukoavaruus, syvät meret, muut vaikeat alueet)
- Älylliset tehtävät, joihin ihmisen kapasiteetti ei riitä (datan keräys, datan tuottaminen ja analysointi, riippuvuussuhteiden löytäminen yms.)
- Luonnollisen kielen tuottaminen
- Keinotodellisuuden uudet kehityssuunnat
- Robottiikan uudet kehityssuunnat
- Tietoinen tekoäly?

Eettisiä kysymyksiä

- Mihin tekoälyä ei pitäisi käyttää?
- Kenen pitäisi päättää?

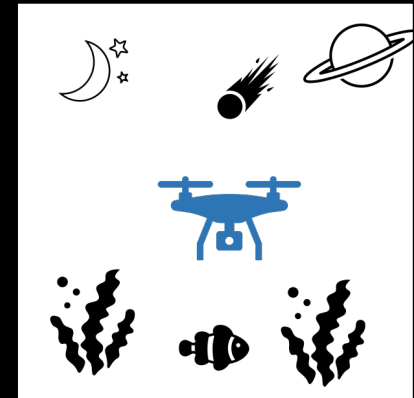

Kysymyksiä ja kommentteja?

- Milloin tekoäly on haitallinen?

Tekoäly etiikan rooli

- Tutkia nykypäivän ja tulevaisuuden tekoäly sovellusten eettisiä ja moraalisia kysymyksiä
- Paikantaa eettisiä mahdollisuuksia ja riskejä
- Vahingon minimoiminen tekoäly etiikan kontekstissa

Kiitos!

**TURUN
YLIOPISTO**

Maanpuolustuksen
kannatussäätiö